

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS**NUTARTIS**

2023 m. spalio 16 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tikniūtės,

susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 20 d. paduotu **ieškovų Phoenix Payments Ltd, Fenice Holding SA ir Monetum Pay Ltd** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 20 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovės Phoenix Payments Ltd, Fenice Holding SA ir Monetum Pay Ltd padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 20 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo atmestas jų ieškinys atsakovei UAB „Verified Payments“ dėl neteisėto sutarčių nutraukimo ir žalos atlyginimo. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovų paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie pagrindiniai argumentai: 1) teismai netinkamai aiškino ir taikė CK 6.39, 6.193, 6.218 straipsnius bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl to nepagrįstai nusprendė, kad atsakovė turėjo pagrindą nutraukti sutartis. Teismai neįvertino aplinkybės, kad atsakovei žinant apie ieškovei Phoenix Payments Ltd paskirtą baudą, ji dar du mėnesius bendradarbiavo su ieškove ir vykdė sutartis. Atsakovei atsisakius nedelsiant remtis sutarties pažeidimo faktu kaip pagrindu ją nutraukti, vėlesnis rėmimasis tuo pačiu pagrindu (baudos paskyrimu) yra negalimas; 2) teismai netinkamai aiškino ir taikė Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (PPTFPĮ) 2 straipsnį, Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo (EPEPIĮ) 2, 16, 21 straipsnius bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl to nepagrįstai nusprendė, kad ieškovės yra atsakingos už KYC procedūrų ir AML atitikties procedūrų įgyvendinimą. Teismai neįvertino, kad PPTFPĮ nuostatos šiuo atveju taikytinos tik atsakovei (elektroninių pinigų įstaigai), o ieškovėms netaikytinos, nes jos yra tik tarpininkės. Būtent atsakovė, turinti Lietuvos banko išduotą elektroninių pinigų įstaigos licenciją, turėjo pareigą atlikti pinigų plovimo prevencijos ir rizikos patikrinimą bei KYC procedūras ir kitus privalomus veiksmus pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus; 3) teismai netinkamai aiškino ir taikė proceso teisės normas (CPK 12, 17, 141, 176, 178 179, 185, 199 straipsniai) bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos. Pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė priimti ieškovų patikslintą ieškinį, o apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai netenkino jų prašymo išreikalauti iš atsakovės įrodymus. Teismai netinkamai ištyrė bylos faktines aplinkybes, dėl to neatskleidė bylos esmės ir pažeidė ieškovų teisę į teisingą teismą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Gražintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti Monetum Pay Ltd (j. a. k. C410393) 1314 (vieną tūkstantį tris šimtus keturiolika) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. rugsėjo 20 d., mokėjimo dokumento Nr. 40000.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tiknūtė